

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น

วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔

กลุ่มพยากรณ์และเตือนภัยระบบศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอրักษาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๕๕๕ ๑๖๗๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๗๔ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๑๐๖,๒๘๙ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๖,๖๒๘,๖๒๗ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๗๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๔,๖๗๗,๐๐๑ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๖๑ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๓๖๖,๙๕๑ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

- ๒.๑.๑ หนองหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๔ จังหวัด จำนวน ๕,๘๐๗ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๖๘.๔๐ ไร่
(สัดส่วนที่ผ่านมา ๕,๖๓๘.๕๐ ไร่) แบ่งเป็น

- ๑) การทำลายระดับน้อย จำนวน ๖,๘๘๙.๒๕ ไร่ (๗๐.๒๔%)
- ๒) การทำลายระดับปานกลาง จำนวน ๒,๓๘๗.๒๕ ไร่ (๒๔.๓๔%)
- ๓) การทำลายระดับรุนแรง จำนวน ๕๓๐.๕๐ ไร่ (๕.๔๑%)

- ๒.๑.๒ แมลงดำหานาม พื้นที่ระบาด ๒๕ จังหวัด จำนวน ๒๒,๓๑๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒๐.๒๕ ไร่
(สัดส่วนที่ผ่านมา ๒๒,๓๓๕.๒๕ ไร่) แบ่งเป็น

- ๑) การทำลายระดับน้อย จำนวน ๘,๕๓๖ ไร่ (๓๘.๒๔%)
- ๒) การทำลายระดับปานกลาง จำนวน ๑๓,๕๖๕.๕๐ ไร่ (๖๐.๘๐%)
- ๓) การทำลายระดับรุนแรง จำนวน ๒๑๐.๕๐ ไร่ (๐.๙๔%)

- ๒.๑.๓ ตัวงเรด พื้นที่ระบาด ๒๒ จังหวัด จำนวน ๗,๘๖๕.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๑๙ ไร่
(สัดส่วนที่ผ่านมา ๗,๔๔๗.๒๕ ไร่)

- ๒.๑.๔ ตัวงวง พื้นที่ระบาด ๑๑ จังหวัด จำนวน ๑,๒๘๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๙.๗๕ ไร่
(สัดส่วนที่ผ่านมา ๑,๒๖๗.๒๕ ไร่)

- ๒.๑.๕ ไรสีขามะพร้าว พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๒,๖๐๔.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๙ ไร่
(สัดส่วนที่ผ่านมา ๒,๕๕๖.๗๕ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

- ๒.๒.๑ ตัวงเรด พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด จำนวน ๑,๙๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๐.๕๐ ไร่ (สัดส่วนที่ผ่านมา ๑,๙๖๐.๕๐ ไร่)

- ๒.๒.๒ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๘๔๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๓ ไร่ (สัดส่วนที่ผ่านมา ๘๑๗ ไร่)

๒.๓ ศัตรูทางพารา

๒.๓.๑ โรครากรขาว พื้นที่ระบบ ๙ จังหวัด จำนวน ๕๗๗ ไร่ พื้นที่ระบบลดลง ๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๓๐ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วง พื้นที่ระบบ ๑๐ จังหวัด จำนวน ๗๘๘,๔๕๙.๓๗ ไร่ พื้นที่ระบบลดลง ๖๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๘๙,๑๕๙.๓๗ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบบ

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลายไปเพื่อทำลายทิ้งออกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์

๓.๑.๓ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพีช (ศทอ.)

๓.๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแทนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว

๓.๑.๕ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหานามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพีช (ศทอ.)

๓.๑.๖ ใช้กำดักฟิโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรด และด้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำก่องล่อโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรด และด้วงวงในระยะตักเดี้ด และระยะตัวหนอน

๓.๑.๗ ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในข้าวโพดมะพร้าวทำให้การพ่นสารสารฆ่าไรไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ตั้งนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจันจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรโดยให้สลับกลุ่มสารฆ่าไรตามลักษณะกลไกการออกฤทธิ์โดย IRAC ดังนี้

- โพพราร์ไกเกอร์ ๓๐% ดับบลิวพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๒)
- อะมิทราก ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๙)
- กำมะถันผง ๘๐% ดับบลิวพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม UN) ***ห้ามผสมกับสารชนิดอื่น
- ไฟริดาเบน ๒๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๒๑)

๓.๑.๘ การใช้สารเคมีควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว

- กรณีมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า ๑๒ เมตรขึ้นไป ห้ามใช้กับมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาล ใช้สารอีมาเมกตินเบนโซเอ็ต ๑.๙๗% อีซี เข้มข้นโดยไม่ต้องผสมน้ำฉีดเข้าที่ลำต้นมะพร้าวอัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น โดยใช้ส่วนเจาะรูให้อุ่นลงประมาณ ๔๕ องศา จำนวน ๒ รู ให้ตรงข้ามกับเจาะรูให้เล็ก ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับขนาดของดอกส่วน ตำแหน่งของรูอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร แล้วฉีดสารฆ่าแมลงลงไปรูละ ๑๕ มิลลิลิตร ปิดรูด้วยดินน้ำมัน วิธีนี้จะป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวได้นานมากกว่า ๓ เดือน

- กรณีมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า ๑๒ เมตร รวมทั้งมะพร้าวกะทิ มะพร้าวน้ำหอม และมะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาล ในพื้นที่ที่มีการระบายน้ำรุนแรง และไม่มีการปล่อยแตนเบียน ให้พ่นทรงพุ่มด้วยสารฟลูบีนไดอะไมด์ ๒๐% ดับบลิวพี อัตรา ๕ กรัม หรือ คลอแรนทรานิลโพรอล ๕.๑๗% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือ สปินโนแซด ๑๒% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อผึ้ง ไม่ควรใช้ในสวนมะพร้าวที่มีการเลี้ยงผึ้ง) หรือ ลูเพนนูรอน ๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อกุ้ง ไม่ควรใช้บริเวณที่มีการเลี้ยงกุ้ง) โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง

ตามอัตราที่กำหนดผสมน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วทั่งพืชบริเวณใต้ใบ ๑ - ๒ ครั้ง ควรใช้เครื่องยนต์พ่นสารที่สามารถคงความคุณแรงดันได้ และมีแรงดันไม่น้อยกว่า ๓๐ บาร์ กรณีที่มีการปล่อยแทนเบียน ให้พ่นสารเคมีก่อน ประมาณ ๒ สัปดาห์ ก่อนทำการปล่อยแทนเบียน กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของหนองหัวดำมะพร้าว สามารถใช้วิธีการนี้ได้เช่นเดียวกัน

๓.๒ การควบคุมศัตรูป่าลมน้ำมัน

๓.๒.๑ รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดรังพีชบริเวณสวนสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษชาตพีชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรามเอตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อรามเอตตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอาชักษาพีช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยและระยะตัวหนอง

๓.๒.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อร่าตโรคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าของปาล์มน้ำมัน เพื่อควบคุมการระบาดไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากรขาว และโรคใบร่วง ที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราแก่เกษตรกร

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากรขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคุกคิว ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแควเดียวกันข้างละ ๒ ตัน และกึ่งกลางระหว่างแควข้างเคียงกับแควถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของรากซึ่งจะชุดลอกคุกคิวปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อร่าตโรคเดอร์มา นีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากรขาว และโรคใบร่วง

๓.๓.๔ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรครากรขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการ หรือใช้สารเคมีโพเรฟิโคนาโซล ๒๕% อีซี อัตรา ๓๐ ซีซีต่อน้ำ ๓ ลิตรต่otต้น ราดบริเวณที่เป็นโรครากรขาว

๓.๓.๕ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำนำของสถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย โดยวิธีพ่น ดังนี้

- เบโนเมล อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรปีเนป หรือ แมนโคเชป หรือ คลอร์โรโนโนนิล อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

- ไฮคลาโนโซล อัตรา ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โปรปีโนโซล อัตรา ๑๐ - ๔๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- ไทรโอฟานเคมิริล อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

๔. การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนองหัวดำ แมลงตัวหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนองหัวดำ ด้วงแรด และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากรขาว และโรคเส้นดำ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหานาม ด้วงแรด และด้วงวง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ ด้วงแรด และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคหน้ายางแห้ง และโรคใบร่วง

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหานาม ด้วงแรด ด้วงวง หนอนกินจั่น และไรสีขา
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ โรคลำต้นเน่า และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว และโรคใบร่วง

ภาคตะวันออก

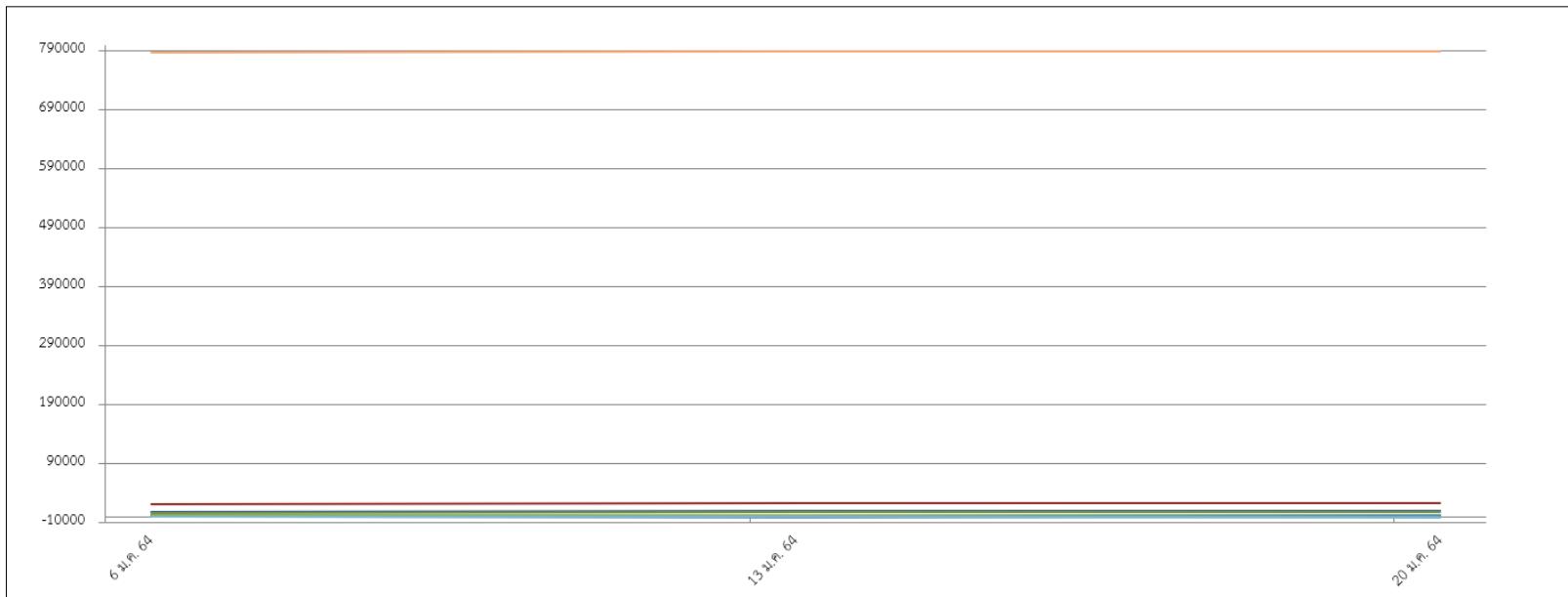
- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหานาม ด้วงแรด ด้วงวง หนอนกินจั่น และไรสีขา
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว และโรคใบร่วง

ภาคใต้

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหานาม ด้วงแรด ด้วงวง และหนอนกินจั่น
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ หนอนหน้าแมว ด้วงแรด และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรคใบร่วง โรคเส้นดำ และโรครากขาว

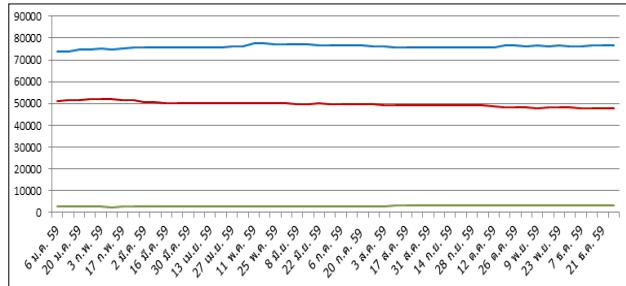
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๔

ภาครวมทั้งประเทศ

- หนอนหัวดำ - มะพร้าว ๙,๘๐๗ ไร่
- แมลงคำหนาม - มะพร้าว ๒๒,๓๑๔ ไร่
- ด้วงแรด - มะพร้าว ๗,๘๖๕.๒๕ ไร่
- ด้วงงวง - มะพร้าว ๑,๒๙๖ ไร่
- ไรสีขามมะพร้าว - มะพร้าว ๒,๖๐๔.๗๕ ไร่
- ด้วงแรด - ปาล์มน้ำมัน ๑,๙๕๐ ไร่
- โรคลำต้นเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๘๔๐ ไร่
- โรครากรขาว - ยางพารา ๕๒๗ ไร่
- โรคใบร่วง - ยางพารา ๗๘๘,๕๕๙.๓๗ ไร่

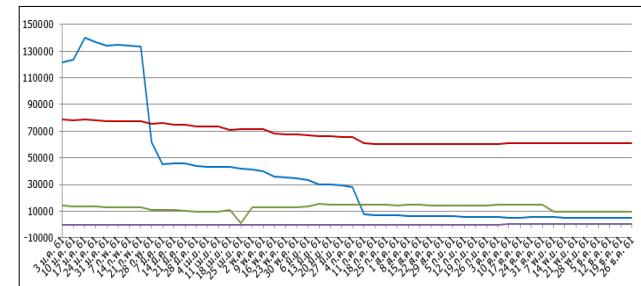
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

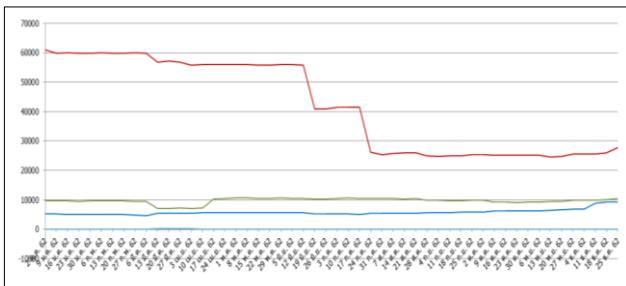
ปี ๒๕๕๙

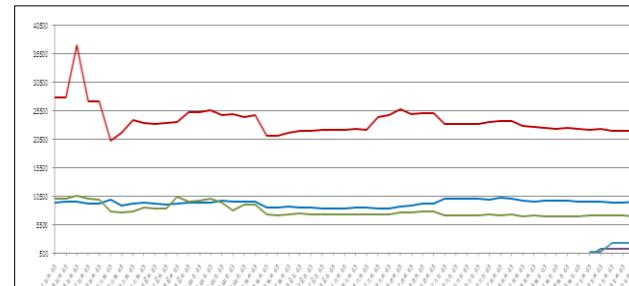
ปี ๒๕๖๐

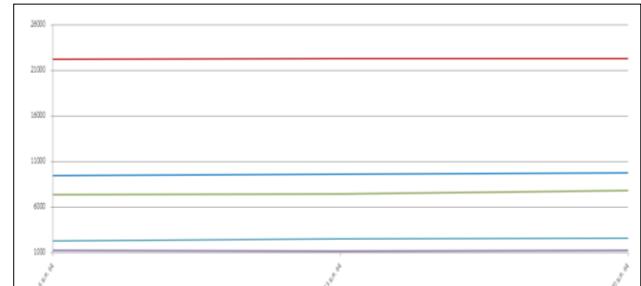
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

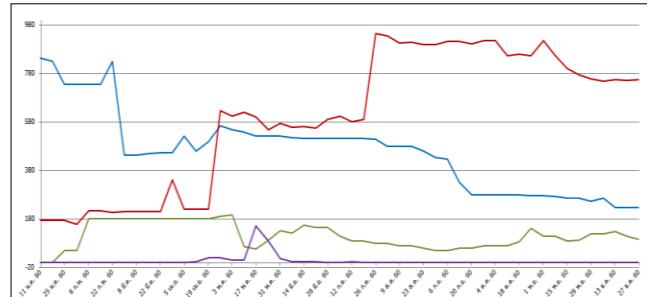
ปี ๒๕๖๓

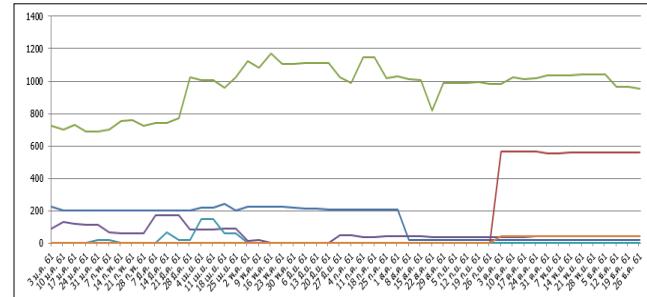
ปี ๒๕๖๔

- หนอนหัวดำ ๕,๘๐๗ ไร่
- แมลงคำหนาม ๒๒,๓๑๕ ไร่
- ด้วงเรด ๗,๘๖๕.๒๕ ไร่
- ด้วงวง ๑,๒๘๖ ไร่
- ไรสีเขามะพร้าว ๒,๖๐๔.๗๕ ไร่

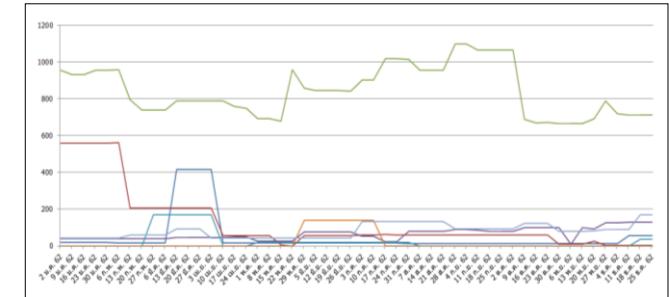
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปัลม์ม้ามัน ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

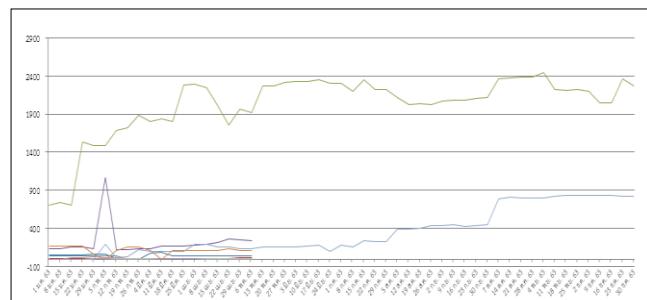
ปี ๒๕๖๐

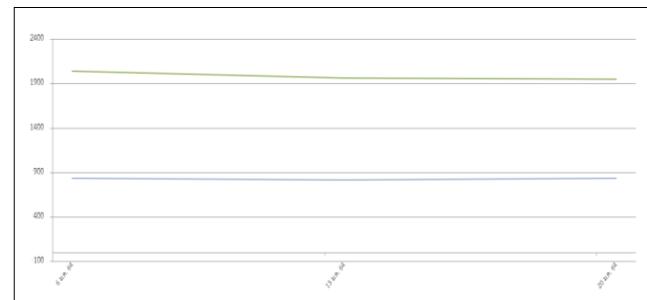
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

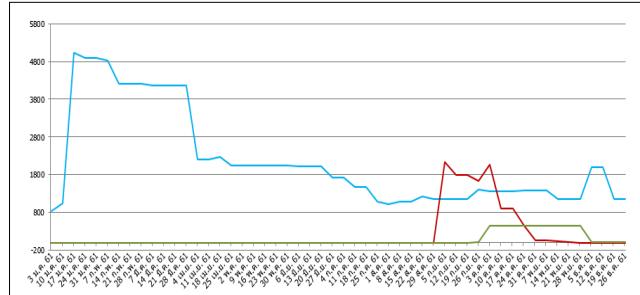
ปี ๒๕๖๔

— ด้วงแรด ๑,๙๕๐ ไร
— โ Rodrคลำตันเน่า ๘๕๐ ไร

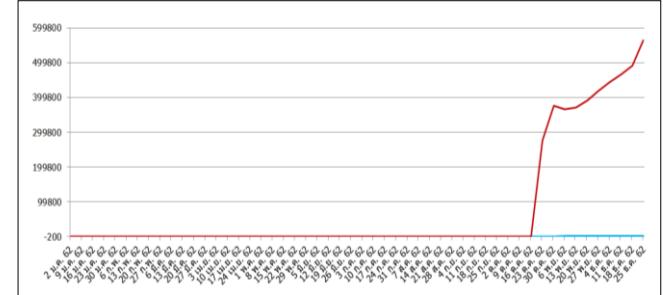
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพยาบาท ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

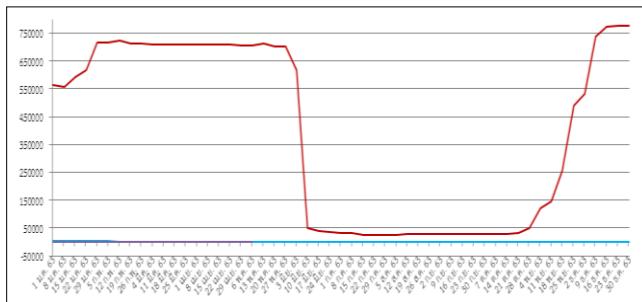
ປີ ២៥៦០

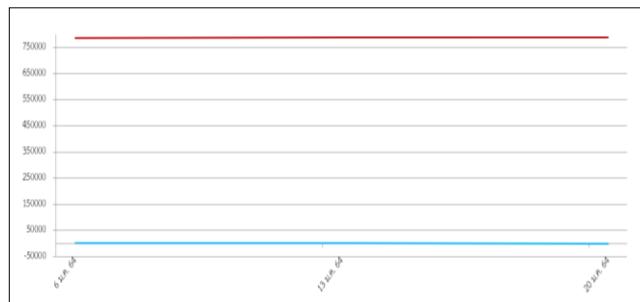
၂၅၁၈

၂၅၁၂

၂၅၃

ပီ ၂၄၁၉

— ໂຮມຮາກຂາວ ແມ່ນ

— ໂຣຄໃບຮ່ວງ ໄດ້, ດັວຍ, ໂລກ ໄຣ